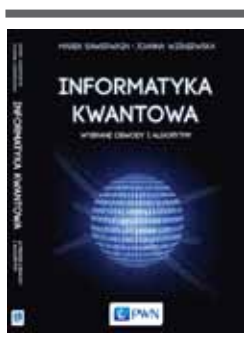

ką prezentację na temat możliwości jakie dają Fundusze Europejskie dla młodych przedsiębiorców. Natomiast ci studenci, którzy nie planują jeszcze zakładania własnej działalności, mogli wziąć udział w bardzo interesującym wykładzie *Wywieranie wpływu, czyli jak profesjonalnie argumentować*, zorganizowanym we współpracy z firmą Provident Polska w ramach projektu *Kultura dzielenia się wiedzą*.

Mamy nadzieję, że Ci wszyscy studenci, którzy odwiedzili nasze Biuro w ramach tej akcji, z sukcesem wejdą w świat biznesu i będą reklamować naszą pomoc wśród swoich kolegów, aby i oni w przyszłym roku skorzystali z naszych konsultacji.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Informatyka kwantowa, Wybrane obwody i algorytmy,
Marek Sawerwain, Joanna Wiśniewska
Wydanie: pierwsze
Wydawnictwo Naukowe PWN,
2015, Liczba stron: 350

Informatyka kwantowa (IK), to nowoczesna i dynamicznie rozwijająca się dyscyplina informatyki, choć nie tylko. IK ma charakter wysoce interdyscyplinarny -- obejmuje nie tylko informatykę, ale również ma-

tematykę oraz fizykę. Niestety, obecnie rozwój IK nie jest tak szybki jak można by oczekiwać - głównie ze względu na możliwości technologiczne - to jednak powstają nowe algorytmy i protokoły wymiany informacji oparte o fundamentalne prawa mechaniki kwantowej.

Pozycja pt. „Informatyka kwantowa: Wybrane obwody i algorytmy”, ma na celu przedstawić podstawowe pojęcia wprowadzające Czytelnika w nietatwe arkany IK (wszakże mowa jest o fizyce kwantowej), a także przybliżyć działanie podstawowych, już dobrze poznanych, obwodów kwantowych realizujących znane algorytmy i protokoły informatyki kwantowej.

Książka zawiera część głównych rozdziałów oraz dwa dodatki. Ze względu na obecny charakter informatyki kwantowej jest to dziedzina jak na razie o bardziej teoretycznym podejściu. Rozdział pierwszy zawiera wprowadzenie dotyczące podstawowych pojęć matematycznych jakie są używane w dalszych rozdziałach książki. W rozdziale drugim przedstawione zostały pojęcia matematyczne odnoszące się bezpośrednio do informatyki kwantowej. Rozdział trzeci oraz czwarty, to przedstawienie podstawowych protokołów, algorytmów oraz obwodów kwantowych, które pokazują zupełnie nowe własności przetwarzania informacji jak np.: protokół teleportacji kwantowej, czy też algorytm faktoryzacji liczby całkowitej, tzw. algorytm Shora oferujący wydajność jaka

nie jest obecnie możliwa do osiągnięcia za pomocą klasycznych metod przetwarzania informacji.

Istotną rolę, szczególnie do początkujących czytelników pełni rozdział piąty, gdzie podano wiele przykładów opisujących najważniejsze zagadnienia informatyki kwantowej, takie jak np.: tworzenie rejestru kwantowego, omówiono także operacje na wektorach i macierzach, bowiem są to podstawowe operacje jakie wykonuje się na rejestrze kwantowym, który może być opisany jako wektor bądź macierz.

Choć nie mamy jeszcze w pełni funkcjonalnych komputerów kwantowych, to możliwa jest ich symulacja (choć rozmiary rejestru kwantowego są znacznie ograniczone) na maszynach klasycznych. Jest to tematyka rozdziału szóstego. Opisano w nim przykładowy symulator obliczeń kwantowych, także zademonstrowano działanie wybranych obecnie poznanych algorytmów kwantowych.

Podsumowując, w książce zostały przedstawione następujące zagadnienia: podstawowe informacje o liczbach zespolonych oraz pojęciach algebry liniowej, wykorzystywanych w opisie obwodów kwantowych, definicja bramek kwantowych oraz wiele przykładowych obwodów kwantowych, opisu podstawowych algorytmów kwantowych oraz protokołu teleportacji kwantowej, wiele praktycznych przykładów tłumaczących podstawowe zagadnienia, jak operacje na stanach kwantowych, pomiar, przykłady stanów splątanych, a także symulacje obliczeń kwantowych jako skrypty dla języka i środowiska Python.

z Wydziału IEiA

___Mirosław Kowalski, Anna Knocińska, Przemysław Frąckowiak (red.), Reintegracja-Edukacja-Adaptacja. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, Gniezno 2015, ss. 323

Problematyka wsparcia osób bezro-

botnych stanowi może szczególnie ważny obszar zainteresowań pedagogiki. Co prawda od dawna jest badany przez socjologów i psychologów, jednakże głównie dotyczą te badania diagnozy stanu i systematyzowania wiedzy o bezrobotnych. Pedagogika w swej istocie dąży do udzielania ludziom realnego wsparcia poprzez poszukiwanie i wskazywanie praktycznych sposobów niesienia pomocy skutecznej. W ten sposób, poprzez swój pragmatyzm może znacząco wesprzeć działania prowadzące do upodmiotowienia ludzi.

Z Wprowadzenia
prof. dra hab. Zdzisława Wołka

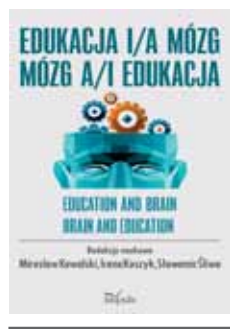
Mirosław Kowalski, Anna Knocińska, Przemysław Frąckowiak (red.), Resocjalizacja - Edukacja - Polityka Społeczna. Współczesne konteksty teorii i praktyki resocjalizacyjnej, Środa Wielkopolska 2014, ss. 222.

Niepokojącym zjawiskiem jest obecnie spadek liczby miejsc pracy dla osób skazanych wewnątrz oraz na zewnątrz jednostek penitencjarnych. Deficyt pracy działa w sposób wysoce

demoralizujący, gdyż więźniowie nie mają czym wypełnić nadmiaru wolnego czasu. Jedno z głównych zadań więzienia to aktualnie zwiększenie zatrudnienia skazanych¹. Jak podkreśla Wiesław Ambrozik „praca jest jedną z płaszczyzn kształtowania więzi osadzonych ze społeczeństwem”. Obok niej autor ten wymienia również naukę i oświatę oraz rozmaite rodzaje i formy zajęć wolnoczasowych, zarówno tych tzw. zorganizowanych i niezorganizowanych. Słusznie jednak zauważa K. Marzec-Holka, że „izolacja więzienna z powodu pojawiających się u skazanych stanów lękowych, nerwicowych i trwałego poczucia zagrożenia, apatii, osamotnienie - utrudnia w znacznym stopniu efektywność procesów socjalizacji”, czyli resocjalizacji. Według W. Ambrozika chodzi zatem o to, aby powstała wskutek uwięzienia próżnia po zerwanych czy ograniczonych więziach społecznych natychmiast wypełnić i to takimi związkami, które będą konkurencyjnymi wobec subkultury więziennej, a zwłaszcza wobec narzuconych przez nią więzi przestępczych”. Temu właśnie celowi - zdaniem W. Ambrozika - służyć ma każda forma działalności resocjalizacyjnej.

Z Wprowadzenia
dr hab. prof. UZ Barbary Toroń-Fórmanek

1 Por. L. Pytka, Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2000, s. 56.

Kowalski Mirosław, Koszyk Irena, Śliwa Sławomir, EDUKACJA I/A MÓZG, MÓZG A/I EDUKACJA (EDUCATION AND BRAIN, BRAIN AND EDUCATION), Kraków 2016, ss. 158, ISBN: 978-83-7850-916-5

W ostatnim czasie wzrasta zainteresowanie wśród pedagogów literaturą

zagraniczną i polską dotyczącą neurodydaktyki. Coraz częściej problemy dotyczące metod i form pracy sprzyjających mózgom uczniów w procesie edukacji to tematy szkoleń, seminariów, konferencji i studiów podyplomowych. Jednak w neurodydaktyce pojawia się więcej pytań, niż odpowiedzi. Prezentowana publikacja wpisuje się w klimat odpowiedzi, ale też przez wielu autorów zamieszczonych w niej artykułów stawiane są pytania dotyczące ciekawej i jednocześnie złożonej problematyki dotyczącej „plastyczności” mózgu. Publikacja jest kolejnym głosem, przyczynkiem w dyskusji nad rolą neurodydaktyki i wiedzy o funkcjonowaniu mózgu w pracy z dziećmi i młodzieżą o określonych trudnościach i dysfunkcjach. Ukazuje, jak ta wiedza służy uczniom uzdolnionym, jak pomaga efektywnie pracować, odpowiadać na potrzeby i odkrywać możliwości wszystkich uczących się.

Z Wprowadzenia

z Wydziału PPiS

„Ziemie Odzyskane” po drugiej wojnie światowej, red. Czesław Osękowski, Grzegorz Strauchold, B5, oprawa twarda, s. 186, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2015, ISBN 978-83-7842-200-6

W 2015 roku przypada 70. rocznica przejścia przez Polskę poniemieckich ziem na wschód od Odry i Nysy Łużyckiej. Przez cały ten czas dzieje tzw. Ziem Odzyskanych znajdowały się w zainteresowaniu badaczy, reprezentujących różne dyscypliny naukowe: historię, socjologię, demografię, politologię i ekonomię. Można mówić o poważnym polskim dorobku naukowym, także o charakterze interdyscyplinarnym, opisującym wszystkie obszary życia na tym obszarze. Nie jest on jednorodny i widać wyraźnie lata, w których polityka wewnątrzpolska, ale i międzynarodowa, determinowały sposób interpretacji zjawisk i procesów społecznych oraz szeroko rozumianych przemian z punktu widzenia określonych interesów, które nie zawsze odpowiadały standardom badań naukowych. Sytuacja zdecydowanie na korzyść zmieniła się po 1989 roku w związku z transformacją ustrojową w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej, tzw. otwarciem archiwów i zniesieniem cenzury. Dopelnieniem korzystnych trendów w badaniach nad „Ziemiemi Odzyskanymi” i pograniczem polsko-niemieckim stał się także proces integracji europejskiej i przyjęcie Polski do NATO i Unii Europejskiej.

Pojawia się często pytanie: czy jest dziś sens badania dziejów „Ziem Odzyskanych” po 1945 roku jako obszaru, który od 70 lat jest częścią państwa polskiego? Naszym zdaniem tak, ale z uwzględnieniem czasu, zmiany politycznych i ekonomicznych realiów w Europie po 1989 roku oraz dzisiejszej międzynarodowej rzeczywistości. Badania te trzeba także prowadzić z uwzględnieniem polskiego trwania na tych terenach po 1945 roku oraz analizą wykorzystania i niewykorzystania szeroko rozumianego potencjału tzw. Ziem Odzyskanych. Poniemieckie ziemie na wschód od Odry i Nysy Łużyckiej, przejęte przez Polskę w 1945 roku, miały przez kolejne powojenne dziesięciolecia swoją specyfikę, a w niektórych obszarach zachowują ją nadal. Specyfika ta wynikała z jednej strony z wielowiekowej przynależności tego obszaru do Niemiec, z drugiej zaś z tworzenia w tym miejscu szeroko-

ko rozumianej państwowości polskiej od podstaw i następnie utrwalania owej państwowości.

Za najbardziej typowe cechy, świadczące o specyfice nowego pogranicza polsko-niemieckiego, należy uznać stosunki społeczne i niemal całkowitą wymianę ludności, obecne w świadomości nowych mieszkańców przez kolejne dekady poczucie tymczasowości, materialne i duchowe poniemieckie dziedzictwo, dużą liczbę polskich i sowieckich garnizonów wojskowych, stosunki własnościowe w rolnictwie z rozbudowanym sektorem państwowym i spółdzielczym, utrzymywaną aż do 1972 roku tymczasową administrację kościelną. Odmienność pogranicza w stosunku do pozostałej części Polski najbardziej widoczna była przez kilkanaście powojennych lat. Wraz z upływem czasu różnice te zacieraty się i kształtował szeroko pojmowany jednolity charakter państwa polskiego. Pomimo tego, nadal dostrzega się specyficzne dla terenów nad Odrą i Nysą Łużycką sytuacje w różnych obszarach życia, inne w porównaniu z resztą kraju. Najogólniej rzecz ujmując, są one pokłosiem powojennej odmienności oraz skutków transformacji ustrojowej w Polsce po 1989 roku. Na pograniczu polsko-niemieckim zarabia się dziś na ogół mniej niż w innych regionach Polski, jest wyższe bezrobocie, odmienne preferencje polityczne ludności, stosunkowo bardziej pozytywny stosunek do integracji Polski z Zachodem.

Dobłą okazję do debaty nad wybranymi zagadnieniami „Ziem Odzyskanych” stworzył XIX Powszechny Zjazd Historyków Polskich, który obradował w Szczecinie od 17 do 21 września 2014 roku pod wiodącym hasłem Polska - Bałtyk - Europa. Zasadniczym tematem zjazdu była problematyka morska rozumiana jako spojrzenie przez pryzmat Bałtyku na losy Polski i Europy.

Jedną z sekcji zjazdu obradowała nad problematyką poniemieckich ziem przejętych przez Polskę po 1945 roku, ujętą w następującym sformułowaniu: „Ziemie Odzyskane” w granicach państwa polskiego. Specyfika przemian po 1945 roku. Celem debaty była analiza przemian w poszczególnych regionach tzw. Ziemi Odzyskanych, tj. na Warmii i Mazurach, Pomorzu Gdańskim, Pomorzu Zachodnim, Dolnym Śląsku, Opolszczyźnie i Ziemi Lubuskiej. Podczas obrad, które miały w zasadzie charakter debaty, poszukiwano odpowiedzi na trzy główne pytania: 1. Jaki jest dzisiejszy obraz „Ziem Odzyskanych”? 2. Czy obraz ten jest pokłosiem ich powojennej odmienności i następnie integracji z państwem polskim, a może w latach transformacji po 1989 roku uwidoczniły się na „Ziemiach Odzyskanych” odmienne sytuacje i zdarzenia niż w innych regionach Polski? 3. Czy nadal możemy mówić o specyfice „Ziem Odzyskanych”?

Piotr Kuryło, Stanisław Janik, Technologie wytwarzania i właściwości wybranych materiałów konstrukcyjnych, B5, oprawa miękka, s. 130, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2014, ISBN 978-83-7842-145-0

Problematyka eliminowania przyczyn powstawania wad odlewów jest integralną częścią każdej technologii odlewniczej. Aktualne tendencje w rozwoju odlewnictwa wymagają produkcji odlewów o dużej niezawodności i trwałości eksploatacyjnej. Zwiększone wymagania narzucają konieczność rozszerzenia zakresu badań kontrolnych wykonywanych zarówno

w trakcie produkcji, jak i przy odbiorze odlewów. Kontrola produkcji składa się z kontroli materiałów, kontroli procesu technologicznego i kontroli odlewu [...].

W nowoczesnych systemach wyniki dwóch pierwszych etapów kontroli umożliwiają korektę technologii, która eliminuje nieprawidłowości mogące być przyczynami ewentualnych wad odlewów. Etap trzeci najczęściej obejmuje badania wytrzymałościowe, metalograficzne oraz badania metodami nieniszczącymi [...].

Badanie nieniszczące jest to postępowanie, w wyniku którego uzyskuje się informację stanu powierzchni, dokładności wykonania i odtworzenia wymiarów wykrywania i lokalizacji wad wewnętrznych oraz ocenę stanu struktury metalograficznej, co pozwala na określenie właściwości mechanicznych badanych odlewów.

Piotr Kuryło, Stanisław Janik, Wybrane metody badań nieniszczących w analizie właściwości warstwy wierzchniej, B5, oprawa miękka, s. 116, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2014, ISBN 978-83-7842-146-7

W maszynach, urządzeniach i wielu przedmiotach znajdują się elementy, które mają za zadanie przenosić różnego rodzaju obciążenia mechaniczne, cieplne, chemiczne itp.

W trakcie eksploatacji elementy poddawane obciążeniom o charakterze ciągłym lub udarowym ulegają niszczeniu. W przeważającej liczbie przypadków proces niszczenia rozpoczyna się w warstwie wierzchniej, gdzie poważne uszkodzenia całych elementów mają swój początek w mikropęknięciach lub nieciągłościach warstwy wierzchniej wyrobu. Wady materiałowe warstwy wierzchniej oraz jej nieodpowiednie właściwości mogą powstać na etapie produkcji wyrobu zarówno wskutek złej technologii wytwarzania, jak i podczas jego eksploatacji. Celem badań nieniszczących (NDT, *non-destructive testing*) jest wykrycie wad materiałowych powierzchniowych: rysy, fałdy, pęknięcia, rozwarstwienia itp. oraz wad wewnątrz materiału, takich jak: jamy, porowatość, pęknięcia, wtrącenia itp. Stosowanie badań NDT w przemyśle jest bardzo ważne ze względu na konieczność zapewnienia wysokiej jakości produkowanych wyrobów. Poddawanie badaniu każdego produkowanego przedmiotu lub wrywkowa ich kontrola pozwala uniknąć wadliwych produktów nie spełniających stawianych im wymagań, co może zagrażać życiu lub zdrowiu użytkownika takiego przedmiotu. Wczesne wykrycie wad w produktach pozwala na szybką korektę parametrów procesu technologicznego wytwarzania i wyeliminowanie wad materiałowych.

Piotr Kuryło, Władimir Sieriebriakow, Eksploatacja i remont urządzeń technicznych, B5, oprawa miękka, s. 104, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2014, ISBN 978-83-7842-147-4

Jak powszechnie wiadomo celem re-

UNIwersytet Zielonogórski Nr 9-1 | 228-230 | grudzień 2015-styczeń 2016

alizowanej produkcji w przemyśle maszynowym jest wyrób przemysłowy. Wyrób ten powinien być wykonany zgodnie z PN i może występować w postaci części lub zespołu montażowego.

Ze względu na proces eksploatacji najczęściej wyrób gotowy występuje jako urządzenie techniczne lub maszyna (skrót: UT).

Każde UT powinno być zoptymalizowane pod względem jakości, metod wytwórczych oraz kosztów jego wytworzenia. Ponadto jakości gotowego wyrobu (UT) powinna być zgodna z normą EN-PN powinna być oceniona poprzez podstawowe wskaźniki jakości. Do podstawowych wskaźników zalicza się *funkcjonalność, niezawodność i technologiczność konstrukcji*.

Wskaźniki te są planowane na podstawie wymagań użytkownika w etapie technicznego przygotowania produkcji zgodnie z postępem techniki i nauki. Technologiczność konstrukcji musi być zapewniona głównie przez konstruktora (projektanta) oraz przez technologa opracowującego technologię jego wykonania. Wszystkie wyżej wskazane wskaźniki muszą być wzięte pod uwagę przez producenta (konstruktora, technologa) w technicznym przygotowaniu produkcji, w trakcie realizacji procesu produkcyjnego oraz dotrzymywane przez samego użytkownika w czasie eksploatacji (użytkowania).

Współczesne aspekty bezpieczeństwa państwa, red. Krzysztof Graczyk, Grzegorz Nakielski, Tadeusz Tabaczniuk, B5, oprawa miękka, s. 212, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2015, ISBN 978-83-7842-167-2

Bezpieczeństwo oznacza poczucie braku zagrożenia, stan psychiczny lub prawny w jednostkach, które dają poczucie pewności, oparcie w drugiej osobie lub sprawnie działającym systemie prawnym; przeciwieństwo zagrożenia.

[...] Celem niniejszej monografii jest przedstawienie wybranych aspektów bezpieczeństwa, które znajdują się w zakresie zainteresowań kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Publikację podzielono na trzy części (rozdziały). Treści pierwszego rozdziału odnoszą się do teorii i historii bezpieczeństwa państwa. Przedstawiono w nim bazę podstawowych pojęć dotyczących bezpieczeństwa, a także historyczne ujęcie problemu położenia geopolitycznego Polski oraz związanego z tym jej bezpieczeństwa narodowego. Przybliżono w nim również przykłady zastosowań socjotechniki na bezpieczeństwo jednostek i instytucji.

Kolejny rozdział dotyczy wieloaspektowego wymiaru bezpieczeństwa państwa. Zawarto w nim szeroko rozumiane problemy dotyczące procesu zarządzania kryzysowego, ewakuacji ludności w wybranych przypadkach zagrożeń oraz działania polityki państwa w obszarze zagwarantowania bezpieczeństwa społecznego. Istotnym elementem tego rozdziału jest również zaprezentowanie wybranych problemów dotyczących współpracy administracji samorządowej i terenowej z organami administracji wojskowej i organizacjami pozarządowymi w aspekcie zabezpieczenia bezpieczeństwa publicznego i społecznego. Ujęto w nim także treści dotyczące ważnych dziedzin funkcjonowania społeczeństwa (jednostek), czyli ekonomicznych, ekologicznych i energetycznych problemów mających wpływ na ich bezpieczeństwo.

W ostatnim, trzecim rozdziale skupiono się na problemach zastosowania wybranych systemów informatycznych wspomagających procesy kierowania i zarządzania bezpieczeństwem państwa. Przedstawione systemy są wykorzystywane w głównej mierze w powyższym zakresie przez administrację samorządową i terenową.

Problemy bezpieczeństwa w kontekście istniejących i ciągle pojawiających się nowych zagrożeń będą zawsze stymulowały potrzebę prowadzenia dalszych badań w tym zakresie, co w pełni potwierdzają treści zawarte w niniejszej publikacji.

Aktualne problemy prawa wyborczego, red. Bogusław Banaszak, Andrzej Bisztyga, Anna Feja-Paszkiwicz, oprawa miękka, s. 484, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2015, ISBN 978-83-7842-206-8

Uchwalony w 2011 roku Kodeks wyborczy został już zastosowany we wszystkich rodzajach wyborów, które obejmuje swoją regulacją - w 2011 roku w wyborach parlamentarnych, w 2014 roku w wyborach do

Parlamentu Europejskiego i w wyborach samorządowych oraz w 2015 roku w wyborach prezydenckich. Wkrótce odbędą się wybory parlamentarne.

Praktyczne stosowanie norm Kodeksu wykazało jego zalety, ale także wady. Te ostatnie legły u podstaw przeprowadzonych kilkunastu nowelizacji. Niektóre z nich były obszerne. Do interpretacji regulacji kodeksowych włączyły się od początku ich obowiązywania sądy i to nie tylko przy okazji rozpatrywania protestów wyborczych. Niekiedy ich poglądy stymulowały działania ustawodawcy.

W niniejszej publikacji znajdują się refleksje nie tylko nad rozwiązaniami prawnymi wprowadzonymi przez Kodeks i jego nowelizacje. Autorzy poszczególnych opracowań włączają się także w debatę nad pożądanym kształtem polskiego prawa wyborczego. Nie może w niej również zabraknąć rozważań o charakterze komparatystycznym, które mogą się okazać inspirujące dla polskich prawników i politologów zajmujących się problematyką prawa wyborczego. Problematyka ta - pod wpływem kolejnych wyborów - cieszy się coraz większym zainteresowaniem społecznym i obecna jest z rosnącą intensywnością nie tylko w pracach naukowych, ale również i w szeroko pojętej publicystyce społecznej. Mamy nadzieję, że publikacja, którą oddajemy do rąk Czytelników, wychodzi naprzeciw temu zainteresowaniu.

Człowiek wobec wyzwań i zagrożeń współczesności, red. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, Jerzy Herberger, Iwona Grzegorzewska, Anna Mróz, Katarzyna Grunt-Mejer, Dorota Niewiedział, Marzanna Farnicka, Urszula Gembara, oprawa miękka, s. 224, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2015, ISBN 978-83-7842-179-5

Zagarnięta przez globalizację współczesność, z której zdobywcy - materialnych i niematerialnych - korzysta jedynie wąska i, jak dodaje Wilhelmina Wosińska, coraz węższa grupa ludzi, dla wielu generuje zagrożenia, ryzyko i trudne do sprośnięcia wyzwania. Owo zagrożenie i ryzyko nasila przyspieszone tempo życia w każdym możliwym wymiarze, a frustrująca konieczność przyswajania wciąż nowych i szybko dezaktualizujących się informacji i kompetencji w równym stopniu doświadczana jest przez społeczeństwa intensywnie rozwijające się, jak i postindustrialne. Współczesność to nade wszystko nieprzewidywalna zmienność, wymywanie różnic kulturowych, ekspansja i poddawanie się siłom globalnego rynku i technologii informacyjnej, a więc przede wszystkim zjawiska zagrażające ludzkiej przeszłości opartej na poczuciu dojrzałości, tradycji i ciągłości. Przywiązanie do tych wartości, a więc do korzeni, które dla Thomasa Friedmana uosabia „biblijne drzewo oliwne”, utrzymuje wśród społeczeństw poczucie grupowej tożsamości, lojalności, zaufania i bezpieczeństwa.

Współczesna globalizacja niesie ze sobą także pomyślność ekonomiczną wielu narodów i ich obywateli, której symbolem jest Lexus, wyznaczający czy określający warunki tej pomyślności - ciągłą, konieczną i dlatego oczekiwaną modernizację, jak też masowość i prywatyzację dające ludziom szansę na dostępność i możliwość posiadania wielu i przez większość pożądaných dóbr. Wysoce aktualnym wyzwaniem jest zatem poszukiwanie i znalezienie korzystnej równowagi między wskazanymi możliwościami i zasobami zglobalizowanego świata a poczuciem tożsamości i integracji z własną nacją, która bezpiecznie „ukorzenia” każdego człowieka, dając poczucie ciągłości, przynależności i trwania. Można zatem sformułować tezę, że pomyślność narodów i obywateli w równym stopniu zależy od ich aktywnego i zarazem partnerskiego uczestnictwa w procesach globalnej ekonomii, jak i utrzymania własnej odrębności i wyjątkowości. Bezrefleksyjne przyzwolenie na jej wymywanie przez globalny, homogenizacyjny system nie przyniesie tylko zysków, a jeśli, to krótkotrwałe i mało znaczące wobec groźby utraty możliwości rozwoju w poczuciu społecznej, kulturowej i terytorialnej wspólnoty.

Utrzymanie tak rozumianej równowagi to dylemat i zarazem wyzwanie dla współczesnych społeczeństw, jak i pojedynczych osób, w percepcji których dzisiejsza rzeczywistość targana jest wieloma zaskakującymi sprzecznościami. Nienotowanemu dotąd cywilizacyjnemu postępowi niejako towarzyszy stale rosnąca liczba patologicznych zjawisk, a wśród nich społecznych stereotypów, konfliktów, konkurencji czy rywalizacji, które wyraźnie osłabiają więzi i jakość relacji międzyludzkich. Ludzie coraz częściej rozwijają się bez poczucia wspólnoty z innymi, otwarcia na kooperację i zespołowe działania. To zatamowanie i molekularny rozwój, jak podkreśla Janusz Czapiński, jest cechą charakterystyczną współczesnych Polaków. Zasadniczym tego powodem jest przypuszczalnie brak kapitału społecznego, a więc m.in. brak naszej aktywności na rzecz środowiska lokalnego. Przy czym zauważalnej życiowej, indywidualnej zaradności Polaków, jak kontynuuje autor, nie towarzyszy wzrost umiejętności współpracy, a nie uczymy się jej, ponieważ ogólnie nie ufamy innym ludziom, czyniąc wyjątek dla rodziny i ewentualnie znajomych; w zasadzie, nie ufamy także instytucjom. Te, jak też wcześniej wskazane zjawiska, którymi nasycona jest współczesna rzeczywistość, a zwłaszcza osłabienie więzi międzyludzkich mogą wprawdzie zwiększać obszar ludzkiej wolności i uwalniać od obciążających czy uciążliwych kontaktów z innymi, ale równocześnie wymuszają konieczność w pełni samodzielnelnego kreowania własnej biografii, niezad-

ko bez pomocy i wsparcia z zewnątrz. Taka sytuacja może być inspirująca, a nawet rozwijająca dla nielicznych, wysoce kreatywnych i silnych osobowościowo osób, ale dla wielu oczekujących pomocowych działań staje się niezwykle frustrująca i zagrażająca. Nie są one w stanie czerpać z możliwości, jakie kreuje im współczesna rzeczywistość, nie mogą także sprostać jej wyzwaniom. W konsekwencji zagrożone są społecznym upośledzeniem i wykluczeniem z głównego nurtu życia.

Z Józefem Piłsudskim przez ścianę Cytadeli. Jadwiga Gulińska - przyczynek źródłowy do działalności politycznej socjalistek w Wielkopolsce w początkach XX wieku, oprac. i red. Grażyna Wyder, Zielona Góra 2015, oprawa miękka, s. 156, Oficyna Wydawnicza UZ, ISBN 978-83-7842-187-0

Rozwijający się w początkach XX wieku międzynarodowy ruch socjalistyczny zrodził na terenach będącej pod zaborami Polski wielu od-

danych działaczy wierzących, że będzie on m.in. środkiem do odzyskania niepodległości. W ruch zaangażowały się także kobiety. Przykładem działaczki, która nowej idei poświęciła zdrowie, swój zawodowy rozwój, była Jadwiga Gulińska. Należała do prominentnych działaczek ówczesnego ruchu socjalistycznego w zaborze pruskim, niemniej jej polityczna aktywność nie znalazła szerszego zainteresowania historyków. Marginalnie o działalności J. Gulińskiej wspomnieli Władysław Zieliński w pracy *Polska partia socjalistyczna zaboru pruskiego 1890/1914*. Nie umknęła uwadze Bolesławowi Danilczukowi, który omawiając działalność niemieckiej i polskiej partii socjalistycznej w opracowaniu *Działalność SPD i PPS zaboru pruskiego w Poznańskim w latach 1891-1914*, nie zbagatelizował jej aktywności. Obszerny biogram w *Słowniku biograficznym działaczy polskiego ruchu robotniczego* opublikowała Alicja Pacholczykowa. O podjętych próbach politycznej działalności w Poznaniu zakończonych towarzyskim wykluczeniem i przymusową emigracją wspomniała Grażyna Wyder w artykule opublikowanym w „Studiach Zachodnich”. To zbyt mało, by mogła stać się osobą historycznie rozpoznawalną. W przedstawianym opracowaniu podjęto próbę przypomnienia politycznej działalności Jadwigi Gulińskiej, opierając się na korespondencji, którą prowadziła z wybitnymi działaczami ruchu socjalistycznego tego okresu. Listy, które stanowiły podstawę opracowania, pisała w latach 1900-1905, kiedy to przybyła (wraz z rodziną) do Poznania jako agitatorka Polskiej Partii Socjalistycznej (PPS). Ukazują one osobę bardzo dobrze zorientowaną w ówczesnej sytuacji partyjnej oraz doskonale wykształconą działaczkę. Bezbłędnie diagnozowała sytuację społeczno-polityczną zaboru pruskiego. Równie dobrze orientowała się w stosunkach panujących w samym Poznaniu, jak i w pozostałych zaborach. Jej aluzyjne, wynikające z potrzeb konspiracyjnych napomknienia osób przywołanych w korespondencji świadczą o szerokich kontaktach partyjnych. Adresatami listów, którym przekazywała swe spostrzeżenia i oceny, byli członkowie zarządu Związku Zagranicznego Socjalistów Polskich (ZZSP) oraz działacze redagujący „Przedświt”.

zebrata Ewa Popitka
Oficyna Wydawnicza